

OBSAH

I. Úvod	5
II. Vývoj péče o zdraví	7
V předmichovském Československu	7
Po osvobození	10
Po Vítězném únoru	11
Zákon č. 99/1948 Sb., o národním pojištění	11
Zákon č. 102/1951 Sb., o přebudování národního pojištění, a zákon č. 103/1951 Sb., o jednotné preventivní a lé- čebné péči	11
Usnesení strany a vlády o dalších opatřeních k rozvoji zdra- votnictví	12
Usnesení o rozvoji péče o zdraví v socialistické společnosti	13
Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu	14
XIV. sjezd KSČ	15
VIII. všeodborový sjezd	16
XV. sjezd KSČ	17
III. Úkoly v péči o zdraví	19
A. Úvod	19
B. Úkoly hospodářských organizací	19
C. Úkoly jednotlivců (občanů)	20
D. Úkoly zdravotnictví	21
E. Úkoly společenských organizací	22
F. Úkoly odborů v péči o zdraví	22
IV Zdravotní péče	27
A. Obsah a náplň zdravotní péče	27
B. Právo občanů na léčebně preventivní péči	30

1. Poskytování vyšetřovacích a léčebných úkonů	31
a) Lékařské prohlídky spojené s vystavením (vydáním) lékařského potvrzení o zdravotním stavu	31
b) Alkoholismus	32
c) Služby (výkony) poskytované pro odstranění kosmetických a jiných estetických vad	33
d) Sterilita	33
e) Určení a popření otcovství	34
f) Antikoncepce	34
g) Umělé přerušování těhotenství	35
h) Sterilizace	37
ch) Očkování	38
i) Příplatky za některé protetické práce v péči o chrup	40
j) Lázeňská péče v ČSSR	42
k) Léčení v zahraničí	45
l) Sazby za zdravotnické služby poskytované při různých sportovních, kulturních a jiných podnicích	47
m) Sazby odborných a laboratorních expertiz prováděných hygienickými stanicemi	48
n) Soukromé ordinace — výkony za úplatu	48
2. Poskytování léků a zdravotnických potřeb	50
a) Předpisování léků, doba platnosti lékařského předpisu (receptu) a manipulační poplatek za vystavení lékařského předpisu	50
b) Výdej léků na žádost občana při pohotovostní službě lékárně	51
c) Předpisování a výdej léků na účet nemocného	52
d) Dárkové zásilky zahraničních léků	52
e) Náhrada za léky koupené nemocným při pobytu v cizině	53
f) Volně prodejné léky	53
g) Předpisování a výdej brýlí, protéz a jiných léčebných a ortopedicko-protetických pomůcek a příplatky na ně	53
h) Bezcelní dovoz pomůcek	57
3. Doprava nemocných a náhrada cestovních nákladů	57
a) Doprava nemocných	57
b) Náhrada cestovních nákladů	59
c) Úhrada jízdného za dopravu do lázní a zpět	60
d) Úhrada jízdného při lázeňském a klimatickém léčení v zahraničí	62
e) Náhrada při protiepidemických opatřeních	62
4. Příplatky za péči o děti v jeslích a na jejich zaopatření,	

2. Zlepšování pracovních podmínek	252
3. Zlepšování životních podmínek	252
4. Rozvíjení péče o některé skupiny pracovníků	253
5. Rozvoj pracovní iniciativy a zvyšování politické aktivity pracovníků	253
F. Dohody o spolupráci odborových orgánů a orgánů státního odborného dozoru	253
1. Dohoda o spolupráci orgánů hygienické služby a orgánů Správy nemocenského pojištění při vytváření a ochraně zdravých pracovních podmínek [Závazné opatření č. 19/1971 Věstníku ministerstva zdravotnictví ČSR]	254
2. Spolupráce orgánů Správy nemocenského pojištění s orgány Českého úřadu bezpečnosti práce	256
3. Dohoda o spolupráci orgánů hygienické služby a orgánů státního odborného dozoru nad bezpečností práce (Závazné opatření č. 7/1970 Věstníku ministerstva zdravotnictví ČSR)	256
G. Metodický pokyn k ukládání přírážky k pojistnému organizacím (závodům, podnikům)	257
Podklady k uložení přírážky k pojistnému, stanovení její výše a podmínky pro její placení	258
Spolupráce zúčastněných orgánů při ukládání přírážky k pojistnému	263
Přírážka k pojistnému z hlediska společenské kontroly orgánů Revolučního odborového hnutí nad stavem bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	264

Přílohy

Příloha 1: Rozhodnutí — závazný pokyn orgánů hygienické služby	265
Příloha 2: Rozhodnutí — nařízení orgánů ČÚBP	267
Příloha 3: Platební výměr OSNP organizací, již se ukládá placení přírážky k pojistnému	268
Příloha 4: Závazný pokyn — A oprávněného orgánu ROH k odstranění závad	269
Příloha 5: Závazný pokyn B — oprávněného inspektora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci k odstranění závad	270

VI Nejdůležitější předpisy 271

VII. Věcný rejstřík 276

příplatky za péči v lůžkových ošetrovnách apod.	62
a) Péče v jeslích, přijímání, příplatky	62
b) Lůžkové ošetrovny závodní	64
c) Noční sanatoria	64
5. Některé důležité doplňky	64
a) Léčebně preventivní péče o československé občany při jejich cestách a pobytu v zahraničí	64
b) Poskytování léčebně preventivní péče cizím státním příslušníkům	71
c) Dárcovství krve	74
d) Odškodňování bolesti a ztížení společenského uplat- nění při pracovních úrazech a nemocech z povolání a regresní náhrady	76
e) Úhrada nákladů při opatřeních proti přenosným chorobám a hromadným onemocněním	82
f) Příspěvek k úhradě nákladů při opatřeních proti přenosným nemocem a hromadným onemocněním	83
g) Příspěvek na škodu vzniklou v souvislosti s opa- třeními proti přenosným nemocem nebo hromad- ným onemocněním	83
h) Náhrada za vzorky pro účely epidemiologického vyšetření	83
ch) Úhrada nákladů na vyšetřování a zkoumání v sou- vislosti s usměrňováním péče o vytváření a ochranu zdravých životních podmínek	84
i) Náhrada za vzorky pro účely vyšetřování a zkou- mání v souvislosti s usměrňováním péče o vytváření a ochranu zdravých životních podmínek	84
j) Příspěvky na úhradu nákladů, popř. škody v sou- vislosti s usměrňováním péče o vytváření a ochranu zdravých životních podmínek	84
C. Organizace a poskytování léčebně preventivní péče	85
1. Organizace léčebně preventivní péče	85
Jednotná léčebně preventivní péče	85
Zařízení řízená národními výbory, min. zdravotnictví, feder. min. dopravy a dalšími resorty	86
Jednotná soustava zdravotnických zařízení	87
Ústavy národního zdraví	87
— krajské a okresní ústavy národního zdraví	88
— nemocnice s poliklinikou III. typu	88
— fakultní nemocnice s poliklinikou, kliniky	89
— nemocnice s poliklinikou I. a II. typu	90

— územní poliklinika	91
— obvody mimo polikliniky	91
— vysunutá pracoviště obvodního zdravotnického střediska	91
— odborné léčebné ústavy	92
2. Poskytování léčebně preventivní péče	93
Ambulanti a ústavní péče	94
— ambulantní péče	94
— obvodní systém	96
— obvodní služby	96
— náplň práce územního obvodního lékaře	97
— náplň práce lékařů ostatních (odborných) obvodních služeb	98
— přístupnost obvodních služeb	99
— přednostní poskytování obvodních služeb	99
— příslušnost obvodního lékaře pro poskytování zdravotnických služeb pracujícím	99
— volba lékaře v územním zdravotnickém obvodu	100
— další odborné ambulantní služby a jejich přístupnost	100
— náplň práce dalších odborných ambulantních služeb	100
— volba lékaře další odborné ambulantní služby	101
— poskytování odborných ambulantních (poliklinických) služeb	101
Ústavní péče	101
Nemocniční péče	102
— přijímání nemocných	102
— průvodce nemocného	102
— příslušnost nemocnic k přijímání nemocného	102
— propouštění nemocných	103
— povinnosti nemocných po propuštění z nemocnic	103
Odborné léčebné ústavy	103
— přijímání a propouštění nemocných	103
Ústavní lázeňská péče	103
— Směrnice pro poskytování lázeňské péče, indikační seznam	103
— vystavování návrhů na lázeňskou péči	105
— lhůta k podávání návrhů na lázeňskou péči	106
— lhůty k odesílání návrhů na lázeňskou péči	108
— sledování zdravotního stavu nemocných	108
— postup u případů kontraindikovaných a při porušení předpisů a pokynů po nastoupení lázeňské péče	109
— oznámení o ukončení lázeňské péče	110
— ambulantní lázeňská péče	110

Poskytování zdravotnických služeb pracujícím v závodech	111
Směrnice ministerstva zdravotnictví ČSR č. 32/1972 Věstníku MZ ČSR o poskytování zdravotnických služeb pracujícím v závodech	112
Základní ustanovení	112
Závodní zdravotnická zařízení	119
— zřizování	119
— závodní středisko a závodní lékařská stanice	122
— závodní poliklinika	123
— závodní nemocnice s poliklinikou	124
— závodní odborné léčebné ústavy	125
— závodní jesle	126
— pohotovostní zdravotnické služby v závodních zdravotnických zařízeních	127
— rozvrh nákladů	127
Pomocná zařízení v závodech	129
— zřizování a provoz	129
— zabezpečení první pomoci	129
— lůžkové ošetřovny	130
Společná, přechodná a závěrečná ustanovení	131
Příloha Směrnic č. 32/1972. Normativy pro zřizování a vybavování zdravotnických zařízení poskytujících zdravotnické služby pracujícím a pro vybavování závodních lůžkových ošetřoven	132
— závodní zdravotnická zařízení	132
— lékaři pověřeni péčí o pracující	135
— zdravotničtí pracovníci v závodních lůžkových ošetřovnách	135
D. Posudková činnost	138
Povinnost organizací	139
Práva a povinnosti odborových orgánů v závodě	139
Povinná mlčenlivost	140
Povinnosti pracovníků	140
Povinnosti a práva práce neschopného	141
Povinnosti zdravotnických pracovníků, zejména lékařů	143
Posuzování zdravotní způsobilosti k práci	143
1. Posuzování při volbě povolání a při nástupu do práce	144
a) při volbě povolání	144
u žáků škol I. cyklu	144
— u studentů škol II. cyklu	145
b) při nástupu do práce	145

— u nábory do některých odvětví prováděného národními výbory	145
— vstupní prohlídky	146
2. Posuzování v souvislosti s výkonem práce	147,
Preventivní prohlídky	147,
— prohlídky pracujících, kteří vykonávají činnosti epidemiologicky závažné	148
— prohlídky pracovníků z rizikových pracovišť	148
— prohlídky pracujících, jejichž činnost může ohrozit zdraví spolupracovníků nebo obyvatelstva	150
— prohlídky jiných pracujících, u nichž se vyžaduje zvláštní zdravotní způsobilost	150
— řadové prohlídky u pracujících v závodech se závodním obvodním (pověřeným) lékařem	151
— periodické prohlídky dorostu, studentů a branců	151
3. Posuzování při změně nebo skončení práce	152
— kdy musí být posouzena zdravotní způsobilost	152
— kdy podává posudek příslušný lékař	153
— lékařská poradní komise (LPK)	153
— posudková komise sociálního zabezpečení (PKSZ)	153
4. Posuzování dočasné pracovní neschopnosti	154
— ambulantní péče	154
— závodní obvodní (pověřený) lékař	154
— územní obvodní lékař	154
— lékaři odborných oddělení nemocnice s poliklinikou (polikliniky) nebo jiných zdravotnických zařízení	155
— pracovní neschopnost v době přechodného pobytu	155
— lékařská služba první pomoci	156
— pracovní neschopnost při ambulantní lázeňské péči	156
— pracovní neschopnost při lázeňské péči v době dovolené na účet nemocenského pojištění pracovníků	157
— pracovní neschopnost při lázeňské péči poskytované mimo dovolenou	158
— pracovní neschopnost při ústavní (nemocniční) péči	158
— pracovní neschopnost u průvodce při ústavní péči	159
— dodatečné potvrzení a zpětné uznání pracovní neschopnosti	159
— pracovní neschopnost uznaná za dočasného pobytu v zahraničí	161
— posuzování způsobilosti k práci pracovníků vysílaných do zahraničí	162
— pracovní neschopnost při ambulantní péči v zahraničí	162

— pracovní neschopnost při ústavní péči v zahraničí	163
uznávání dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz	164
— pracovní neschopnost při poškození ortopedické pomůcky	164
— mateřství a pracovní neschopnost	164
— karanténa, těhotenství a mateřství, ošetřování člena rodiny, lázeňská péče z dovolené na účet nemocenského pojištění	166
— potvrzení pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz	166
— vyplnění tiskopisu „Potvrzení pracovní neschopnosti“	167
— manipulace s listy „Potvrzení pracovní neschopnosti“	168
— potvrzování pracovní neschopnosti při ústavní péči	169
— hlášení o přijetí a o propuštění z ústavního ošetřování	169
— průkaz o trvání pracovní neschopnosti	170
— počátek pracovní neschopnosti	170
— přezkoumání rozhodnutí lékaře	170
— pracovní neschopnost při vedlejším (souběžném) pracovním poměru a při vedlejší činnosti	171
— pracovní neschopnost učňů	172
— pracovní neschopnost pracujících důchodců	173
— evidence u ošetřujícího lékaře	173
— vedení, dokumentace	174
— nedostavení se k lékařské prohlídce (ošetření)	174
— předání práce neschopného do péče jiného lékaře a jeho převzetí	174
— změna pobytu pracujícího v době pracovní neschopnosti	175
— odjezd do zahraničí v době pracovní neschopnosti	176
— spolupráce lékařů s komisemi národního pojištění a se závody (družstvy)	176
— evidence práce neschopných u ošetřujícího lékaře	177
— spolupráce závodního obvodního (pověřeného) lékaře, vedení závodu a KNP v evidování práce neschopných	177
— posuzování pracovní neschopnosti v LPK	178
— konzultace předsedy LPK a vedoucího lékaře poskytkové služby sociálního zabezpečení	179
— ukončení pracovní neschopnosti	180
— nesouhlas pracujícího s ukončením pracovní ne-	

schopností lékařem	181
— pokračování pracovní neschopnosti	181
— nástup do práce bez ukončení pracovní neschopnosti lékařem	181
— přechod z dočasné pracovní neschopnosti do plné invalidity [částečné invalidity]	182
— odvolání z rozhodnutí OPKSZ	182
— lékařská poradní komise	182
— zástupce KNP v LPK	183
— termíny zasedání LPK	184
— LPK v nepřítomnosti nemocného, popř. v jeho bytě	184
— kontrolní činnost posudkového lékaře	184
— příprava LPK	185
— informace LPK odborovému orgánu	185
— nesouhlas nemocného s posudkem LPK	185
— nedostavení se k LPK	186
— úkoly posudkových lékařů	187
— centrální evidence práce neschopných	188
— krajský posudkový lékař	189
— dozor nad dodržováním léčebného režimu práce neschopnými	190
— úkoly a postavení pracovníka dozoru	190
— řízení činnosti pracovníka dozoru	190
— výběr práce neschopných, u nichž má být uskutečněna kontrola	191
— způsob kontroly	191
— porušení léčebného režimu	192
— hlášení o porušení léčebného režimu	192
— závěry a opatření ze zjištěných závad	193
E. Hygienická a protiepidemická péče	194
1. Hygienické stanice	195
Okresní hygienické stanice (OHS)	195
Krajské hygienické stanice (KHS)	196
2. Orgány hygienické služby	196
— úkoly, činnost	197
— oprávnění a povinnosti	197
— preventivní hygienický dozor	198
— běžný hygienický dozor	200
— obsah závazných posudků a závazných pokynů	201
— prosazování závazných posudků a závazných pokynů	201
3. Úkoly a činnost ostatních činitelů	202

Úkoly obvodních, popř. dalších lékařů zařízení léčebně preventivní péče	202
Zabezpečení hygienických úkolů organizacemi	203
Činnost odborových orgánů v závodech	205
4. Opatření proti přenosným nemocem	206
Povinnosti občanů	206
Zvláštní opatření	207
a) očkování proti přenosným nemocem	207
b) lékařské prohlídky pracovníků vykonávajících činnosti epidemiologicky závažné	207
c) opatření proti šíření přenosných nemocí osobami, které vylučují choroboplodné zárodky	208
d) ochranná dezinfekce, dezinfekce a deratizace	209
e) lékařské vyšetření, léčení nemocných a protiepidemická opatření v ohnisku nákazy	209
f) epidemiologické vyšetřování v souvislosti s výskytem přenosných nemocí a hromadných onemocnění	210
V. Spolupráce odborových, zdravotnických a hospodářských orgánů při zabezpečování péče o zdraví pracujících v závodech	212
A. Spolupráce při realizaci a plnění Směrnic č. 32/1972 Věstníku ministerstva zdravotnictví ČSR, o poskytování zdravotnických služeb pracujícím v závodech	212
K úvodnímu ustanovení Směrnic	212
K ustanovení § 4, odst. 1, 2, 3 a 7 (zřizování závodních zdravotnických zařízení, rušení či omezování provozu)	213
K ustanovení § 4, odst. 4 a 5 (volba vhodné organizační formy, poskytování zdravotní péče, společná a otevřená závodní zdravotnická zařízení)	214
K ustanovení § 11 (rozvrh nákladů)	215
K ustanovení § 18 (ČČK)	215
K ustanovení § 19 (lůžkové ošetřovny)	216
K ustanovení přílohy Směrnic — normativy pro zřizování a vybavování zdravotnických zařízení poskytujících zdravotnické služby pracujícím	216
B. Směrnice pro činnost odborových orgánů v závodech v péči o zdraví pracujících	217
Úkoly závodního výboru ROH	218
Úkoly komise národního pojištění v péči o zdraví pracujících	219

— ve vztahu k činnosti závodních zdravotnických zařízení	219
— na úseku lázeňské péče	221
— ve výchovné činnosti	222
— ve vztahu k činnosti závodu v péči o zdraví	223
— další úkoly komise národního pojištění	224
C. Rozbor vývoje a příčin pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz	226
Podklady pro sledování a provádění rozboru vývoje a příčin pracovní neschopnosti	227
— ve vedení závodu	227
— v závodním zdravotnickém zařízení	228
Vývoj absence pro nemoc a úraz, sledování	229
1. Z hlášení závodu o počátku pracovní neschopnosti	229
2. Z hlášení závodu o ukončení pracovní neschopnosti	230
3. Z evidence práce neschopných pro nemoc a pro úraz	230
4. Z měsíčních výkazů o pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz	232
Rozbor vývoje a příčin pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz	233
Příprava rozboru	234
a) závodním lékařem	234
b) vedením závodu	234
c) komisí národního pojištění	236
Projednávání rozboru na úrovni KNP	237
Projednávání rozboru na úrovni závodního výboru ROH	240
D. Kolektivní smlouvy, plány ozdravných opatření	241
Kolektivní smlouvy	241
Plány ozdravných opatření	243
1. Vypracování plánu ozdravných opatření	243
2. Obsah plánu ozdravných opatření	245
3. Kontrola a hodnocení plnění plánu ozdravných opatření	248
E. Sociální plánování	249
Všeobecně	249
Struktura a obsah Komplexního programu péče o pracovníky	251
1. Zkvalitňování sociální struktury pracovních kolektivů	252